

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 31. maja 2018 - Leto XXVIII, št. 22

stran 2-3

SREČANJE NASELIJ »SLOVENSKA VAS«

*POGLEDI NA MARIBOR - DRUGAČNI OD OBIČAJNIH
stran 3*

*FURT SAM SI ŽELEJLA ...
stran 4*

*S KRŪJOM SMO DJELI DJABOKE
stran 8*

Če bi mejla vsakša ves...

Če bi mejla vsakša ves iz Porabja eno ali več takšni vesnic v Sloveniji, stere se ranč tak zovéjo kak naše vesnice, bi dobro bilau. Bi vejndrik bilau več sodelovanja, več stikov pa več pajdaštva.

Se spaumnite? Kak smo si želeli tistoga ipa, gda je ešče granica bila pa na granici kontrola, ka bi leko večkrat šli v Slovenijo (te ešče Jugoslavijo) ali ka bi oni večkrat prišli k nam. Kak smo čakali vsakšo leto tisto edno, največ dve prilik, gda smo s kakšno kulturno skupinovo šli gorstupid. Za sakalovsko folklorno skupino je svetek bijo, gda je išla na beltinski folklorni festival, seničkomi pevskomi zbori ranč tak pevski tabor v Šentvidi. Pa kak težko smo vsigdar slobaud vzeli, ka smo znali, ka najmenje eno leto mo mogli čakati, ka bi se pá vidli.

Zakoj so ta srečanja tak dosta valala, tak dosta pomejnila? Vejn zatok, ka smo se rejdko vidli pa so nej praznagratala, vsigdar je bilau na nijj kaj nauvoga, kaj lejpo-ga. Po drugom tali pa vejn zatok, ka je vse tisto, ka je prepovejdano, ka bole težko dosegneš ali dobiš, dosti bole »sladko«, tisto bole cejniš kak tisto, ka ti v krilo spadne.

Gda so se granice odprle, smo bili trno radi, odkrivali smo Goričko pa širše Prekmurje, srečovali so se gasilci, športniki (najbole fusbalerji), kulturne skupine. Pa ka je največ vrejdo bilau, srečovali so se prausni lidgé, steri so prišli na kulturne programe ali samo staupili na fröč v kakšno krčmau. Bili smo skurok euforični pa smo tak mislili, ka de tau dugo držalo. Ešče več, mislili smo, ka de tauga vsigdar več ...

Dapa kak je cajt išo tadale, smo gnauk samo vpamet vzeli, ka so ništrni stiki zamrli, ka je vse menje sodelovanja. Kak če bi zdaj, gda je že slobaudno, več nej tak interesantno bilau vküpojdti, se srečuvati.

Istina, pripoznajmo, ka je tau odvisno od nas, lidi tö. Vmejs so se zamenjale generacije na čelu društev ali občin tak po porabski vesnicaj kak na Goričkom. Sodelovanje je ostalo med tistimi vesnicami, gde so (ostali) takšni lidgé, stere tau briga.

Fanj je, ka so se Slovenske (vasi) v Sloveniji pa naša Slovenska ves »vküpnajšle«. Vsigdar je dobro malo pogledniti v svejt pa vidti, kak delajo, kak razmišljajo drugi.

Marijana Sukič

Srečanje naselij »Slovenska vas«

19. maja letos so priredili 6. srečanje naselij z imenom »Slovenska vas«. Dogodek se odvija vsako leto, vsakič v drugi Slovenski vasi. Letos je bila gostiteljica Slovenska vas iz občine Šentrupert.

Prireditve se je udeležila tudi delegacija iz Slovenske vesi v Porabju. (Lanskoletno 5. srečanje se je odvijalo prav v porabski Slovenski vasi.)

Na letošnjem srečanju so bili navzoči tudi gostje iz občine Kočevje in občine Brežice.

Po prihodu smo si najprej skupaj ogledali cerkev svetega Frančiška Ksaverija na Veseli Gori, ki je star romarski kraj. Tukaj smo zapeli slovenske cerkvene pesmi, molili, nato pa spoznavali zgodovino cerkve.

Nato smo si ogledali interaktivno kulturnozgodovinsko razstavo, ki jo je predstavil domačin, oblečen v starinsko oblačilo. Razkazal nam je stare zemljevide, oklepe in orožja. Sledilo je spoznavanje s kovanjem novcev in tiska-

Ogledali smo si, kako se izdelujejo vrvi

njem, obe opravili smo lahko tudi preizkusili. Ogledali smo si uporabne predmete preminulih časov.

Kot presenečenje so nam predstavili pletenje vrvi in izdelovanje papirusa. Če je kdo imel voljo za to, je lahko preizkusil lokostrelstvo.

Srečanje se je nadaljevalo v domači gostilni Vojnovič. Tukaj sta goste pozdravila glavni organizator Lojze Gregorčič in župan Rupert Gole.

Tudi mi smo prebivalcem Slovenske vasi izročili simbolično darilo, in sicer sliko monoštrske umetnice Gabri-

venske narodnostne samouprave Monošter-Slovenska ves. Bogdan Palovšnik iz Slovenske vasi v občini Brežice je izrazil veselje nad srečanjem, naznanil pa je še, da bodo dogodek prihodnje leto priredili oni.

Za konec je Tone Fabjan iz občine Kočevje opisal, kako sta

Delegacija iz Slovenske vesi v Porabju v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija

elle Kázár. Umetnina prikazuje cerkev v Slovenski vasi v Porabju in njenega zavetnika svetega Florjana ter močvirski tulipan, simbol pokrajine Őrség.

Navzoče je pozdravila tudi zagovornica slovenske narodnosti v madžarskem Parlamentu

potekala organizacija programov oziroma navezovanje stikov pred leti. Sam je bil namreč pobudnik teh srečanj.

Vsi smo se počutili zelo dobro, nekateri so celo zaplesali. Domači so vse goste presenetili z majhnim darilom.

Radi bi se še posebej zahvalili vsem, ki so pripomogli k uresnitvi tega dneva in izrazili hvaležnost za vzorno gostoljubje. Hvala gospe zagovornici Eriki Köleš Kiss za udeležbo.

Srečanje naselij »Slovenska vas« predstavlja živi stik, saj to prijateljstvo ni mrtva črka na papirju. Prijateljstvo ne pozna meja, kar smo lahko spoznali tudi preko prijaznega sprejema s strani domačinov.

Prihodnje leto se dobimo v Slovenski vasi v občini Brežice.

(Na sliki na prvi strani: Katalin Daniel, Eva Domiter in Iluška Bartakovič s sliko, na kateri je nekaj simbolov Slovenske vasi.)

*Katalin Daniel
predsednica slovenske
samouprave Monošter-Slovenska ves*

POGLEDI NA MARIBOR - DRUGAČNI OD OBIČAJNIH

»Zato priseže vsak, al' mlad al' star, da mu za srečo roda zmir je mar, zato si voli rodoljubov zbor za mesto geslo svoje: Mar i bor.« Te verze iz 19. stoletja pravnik in pesnika dr. Lovra Tomana najdemo v uvodniku monografije z naslovom »MAR i BOR - perspektive mesta«, ki jo je izdala Likovna šola ARTdidakta. V lepo oblikovanem katalogu najdemo številne stvaritve, ki so nastale izpod čopiča ali drugega umetniškega orodja tečajnikov te ustanove in upodabljajo emblematične stavbe drugega največjega slovenskega mesta ali panoramske poglede nanj.

Obravnavana razstava potuje - ko je prvič prestopila meje Slovenije, so jo predsta-

ve v drugem največjem mestu Slovenije pa obiskujejo tudi

Voditeljica in lastnica Likovne šole ARTdidakta Jasmina

Vsak od sodelujočih je svoj motiv poiskal sam. »Če pa je našel več motivov, je prišel k meni po nasvet, katerega naj izbere, kakšen izrez naj naredi. Morda sem ga poslala nazaj in povedala: svetloba ni v redu, počakaj, da bo jutro ali pa večer,« je o nastanku del, ki prikazujejo stavbe, spomenike, značilna prizorišča ali panorame z nekega griča, povedala Jasmina Granduč.

Voditeljica in lastnica Likovne šole ARTdidakta Jasmina Granduč

študentje iz Porabja. »Ustvarjalci so nam preko svojih del pripeljali delček Maribora,« je izpostavil in dodal,

Granduč je povedala, da je razstava nastala v sklopu projekta izpred dveh let. »Septembra sem tečajnikom zadala nalogo, da morajo v Mariboru sami poiskati svoj najljubši kotiček, ga pofotografirati in potem v poljubni tehniiki predstaviti. Večina se je odločila za olje na platnu, nekateri pa so naredili tudi makete ali pa akril na platnu, grafike in akvarel. Ustvarjali so skoraj do decembra. Ko smo videli, da imamo dovolj materiala, je naš sodelavec Vid Kmetič k vsaki sliki napisal besedilo

S svojo izvirnostjo in likovno dognanostjo presenečajo stvaritve otrok. »Šolo obiskujejo otroci od 3 let, najstarejša gospa pa je dopolnila 82. Prihajajo taki z malo znanjem in taki brez znanja. Tečajni-

namo neki drug svet. Na stvari v življenju gledamo drugače kot do sedaj, sploh pa na umetniška dela,« je poudarila voditeljica šole, ki pa rada posamezne skupine premeša, če vidi, da lahko starejši in mlajši istočasno sledijo programu.

Če kdo obišče generalni konzulat do sredine junija, lahko res spozna Maribor z drugih perspektiv. »Naloga je bila taka, da ne iščejo klasičnih postavitev, ki so na razglednicah že stokrat videne. Naj poiščejo tisto, kar začutijo, da je najlepše in jim je pri srcu. Zato so pogledi na nekatere stvari, kot recimo Lent, čisto drugačni, kot smo jih vajeni,« je obrazložila Jasmina Granduč, ki se trudi skrivnosti svojega mesta razkriti čim širšemu krogu.

»Predvsem smo želeli Mari-

Pia Zala Meden, učenka II. gimnazije Maribor, je prebrala dve pesmi, ob njej generalni konzul Boris Jesih

vili v hrvaškem Varaždinu, 18. maja pa so jo odprli na Generalnem konzulatu RS v Monoštru. Dogodek se je pričel s pesmijo, ki jo je prebrala mlada avtorica Pia Zala Meden - učenka II. gimnazije Maribor, doma iz goriških Šalovcev in prejemnica pesniškega priznanja »Župančičeva frulica« za leto 2017.

Med navzočimi smo našli številne goste iz Porabja in Slovenije, tudi nekatere mariborske tečajnike. Pozdravil jih je gostitelj, generalni konzul dr. Boris Jesih, ki je poudaril, da je Maribor od Monoštra oddaljen le dobro urovoznje, visokošolske ustano-

Maribor - malo drugače

da čeprav je vse razstavljeno na ogled v tem mestu, postajajo stavbe, prikazane iz izvirnih perspektiv, še bolj zanimive.

iz starih arhivov. Tako je nastala monografija, kar je bilo ob toliko vložene delo celo logično,« smo izdeli od likovne pedagoginje.

Skupina Porabk in Porabca na razstavi

ki spoznajo vse slikarske tehnike: risanje, slikanje in umetniško grafiko. Malo pa tudi kiparimo, izdelujemo nakit, delamo razne hobi-tehnike,« je šolo predstavila ustanoviteljica, ki je s tečaji pričela leta 2009.

Jasmina Granduč izvaja vse dejavnosti sama, so pa tečajniki razdeljeni po starosti. »Najmlajša skupina, gimnazijci, srednja, uslužbenci, upokojnenci ... Jaz bi želela, da bi se čim več ljudi vpisalo, kajti pri meni se sprostim in spoz-

bor predstaviti Slovincem v zamejstvu. Preko Hrvaško-slovenskega društva prijateljstva v Varaždinu smo se povezali z Monoštrom. Želeli smo svoje mesto predstaviti tudi na Madžarskem, mogoče tudi mladim ljudem, ki bodo šli študirat ali pa v službo v Maribor.« Jasmina Granduč si želi, da bi razstava z nekoliko drugačnimi mariborskimi perspektivami gostovala še pri Slovencih v Avstriji in Italiji.

-dm-

foto: L.R.Horváth

PREKMURJE

Marc Chagall

Pisali smo že o tom, ka je Galerija-Muzej Lendava (GML) v zadnji lejtaj pripravila več zanimivih razstav. 18. maja so odprli ške eno, stera de v tej obmejni varaš gvüšno privabila dosta tistih, steri majo radi umetnost. Z razstavo grafik Marca Chagalla z naslovom Stvarjenje in Biblija v GML tadale pelajo cikel Velikani svetovne likovne umetnosti. Do 31. oktobra de na ogled 135 grafik - iz zbirke nemškoga zbiralca Richarda H. Mayera - enoga najbolje eričnih molarov 20. stoletja. Umetnostna zgodovinarka dr. Katarina Mohar, stera je kak kustosinja predstavila razstavo, je povedala, ka gé na razstavi največ barvnih litografij, stera je umetnik napravo kak ilustracije k Bibliji po tistom, ka je 1931. leta obisko Palestino. Razstavljene so vküper z izborom Chagallovih grafik, na sterih so tüdi motivi iz njemi rodnoga kraja Vitebsk v Belorusiji, avtoportreti, portreti zalübenih parov, cirkusantov in muzikantov.

Po tistom, ka je minister za kulturo Anton Peršak odpro razstavo, je Inga Ulokina na violino zašpilala pesem iz filma Schindlerjev seznam. Tau so v Lendavi nej vöodabrali samo tak, liki zavolo toga, ka je biu Chagall Židov. Po rečaj Dubravka Baumgartnera, steri je pred kratkim grato direktor GML, so v zadnji lejtaj fejt zadovolni z obiskom. Lani si je razstavo Salvadora Dalija poglednola okauli dvajsti gezero lüdi, zdaj pa majo vüpanje, ka de jih tau leto prišlo ške več. Za tiste, steri so prišli na otvoritev, so pripravili ške eno ekstra doživetje, sveklostnobarbni spektakel. Že v kmici so na grajski steni pokazali projekcijo grafik, stera se je vidla daleč naokauli.

Silva Eöry

Novinarka Lidija Kosi

Furt sam si želejla na radioni delati

Tisti, steri dobro poznamo Lidijo Kosi, znamo, ka njoj je v zadnjom cajti nej bilou fajn. Zavolo toga, ka ma skvardjeno nogau, more doma počivati, toga pa je ona nej preveč včena, vej pa je furt rada v gibanji. Gda sam jo tej dni gorzikala v njenom rami, steri stogi v vesnici Spodnji Kamenščak (poleg Ljutomera), je nogou v gipsi mejla. Zdaj, gda vi tau štete, brodim, ka je leko že prve stopaje po operaciji, stero je mejla na Ahilovi tetivi, napravila.

- Zanimivo je, ka si ti mejla Ahilovo tetivo že gnauk skvardjeno, samo te na drugi nogi.

»Ja, dvajsti let je gli od toga, ka sam se s pajdaši šla igrognilodjajce. Mejla sam športne copate ali nika nej valalo. Te, gda sam okauli malo vekšoga krauga bežala, je gnauk v mojoj novej samo neka počilo. Moja Ahilova tetiva na pravoj novej se je vküptrgnila. Zdaj mam lejvo nogau v gipsi. Zdaj je tak bilou, ka se mi je kalcij pri Ahilovi tetivi nabero in se mi je ena čunta začnila delati, pa je tau trbelo vkraj vrezati.«

Müvi se pogučavleve v rami, v sterom zdaj z možom Mirojom živeta, sin Črt, steri v Ljubljani študera za dirigenta, pa tüdi še kaj pride domau poglednot. Té ram je takši malo ovakši gé, iz lesa je napravleni.

»Ja, mi leseno brunarico mam. Gda smo sredi Lotmerka v stanovanji živeli, je lepau bilou, vej pa je nauvo stanovanje bilou. Leko bi ga dojküpili, samo te sva z možom gorprišla, ka za té peneze leko že ram dobiva. In te sva si tak brodila, če bi leko leseni biu. Te, tau je že skor dvajsti lejt nazaj, je v Sloveniji ške nej dosta takši ramov bilou. S Finske so ga pripelali in po tistom, ka so ga gorpostavili, je dosta lüstva s cejle Slovenije k

nam prišlo, ka so si poglednoli, kak takši ram vövidi.«
- In kak je živeti v takšom lese-

je Marjanca, mlajša pa Ida, vse tri smo prva leta preživele tam. Po deseti lejtaj smo

Lidija Kosi

nom rami?

»Trno je fajn. Pri nas je nikdar nej preveč mrzlo in nej

prišli nazaj v Prlekijo, v Ključarovce, gé smo si ram zazidali.«

Lidija, Miro in sin Črt

preveč vrauče. Tau je polarini bor (északi fenyő), steri ške gnesden po smoli diši. Naš ram diha, se gible. Tak zimskoga gračenka ne moremo meti, ka bi te vse glazojne popokale.«

- Lidija, ti si doma s Prlekije, samo gor si pa rasla nindri indri. Tam malo naprej od Maribora, pri reki Dravi.

»Tak je. Mojiva stariša sta se iz Prlekije odselila v Ožbalt ob Dravi. Moj ati je biu kováč in je tam delo daubo. Mam ške dve sestri, starejša

- Kak je bilou tau, ka si se po zgotovleni gimnaziji v Ljutomeri odlaučila, ka boš študerala novinarstvo? Brodim, ka je tüdi zavolo toga, ka si že od malih nog rada gučala.
»Ja, ja. Gda sam bila mala, sam brodila, ka mo sabolica, vej pa sam rada šivala. Istina je tüdi, ka sam rada popejvala, tak ka sam tüdi na tekmovanja odila. V

gimnaziji pa sam si te tak zbrodila, ka bi rada novinarka bila in sam te tau v Ljubljano šla tüdi študerat. Furt sam si želela na radioni delati. In tak sam že v cajti študija šla honorarno delat na Radio Slovenija. Po zgotovlenom študiji se je moj Mirski, on je padar, odlaučo, ka de on šau domau in tak sva prišla nazaj v Prlekijo. Ge sam prva delo dobila na Murskom vali, po tistom, ka je Marjan Dora šau na sobočki radio, pa

sam ga ge šla vöminit kak dopisnica Radia Slovenija. In tak se ške gnesden s Spodnjega Kamenščaka usakši den vozim v Soboto v službo.«

- Leta 1991 smo meli v Sloveniji desetdnevno bojno. Ti si te spoj batrivna bila, ka si se po tereni vozila in poročala za radio. Začnilo pa se je tak, ka si šla na teren, prej ka boš nekše sladolede sprobavala. Kaj je tau že bilou?

»S kolegico Bernardo Balažic Peček sve bile zgučani- vi, ka deva po slaščičarnaj malo poglednot, gé majo takše sladolede, ka jih leko tüdi tisti, steri cukerni beteg majo, gejo. Prva sva šle v Moravske Toplice, v terme. Tam so nama pravli, ka naj brz na radio, te smo ške nej meli mobilnih telefonov, pozoveve. In tak sva zvedli, ka se je začnila bojna. Müve sve te na drugo stran Müre ške z autonom prišli, pa sam se te ges javljala v program. Rejsan je na hipe okauli naj tüdi pokalo, ali ges sam te nej brodila preveč o tom, cejli cajt sam mejla samo tau nevolu, gé mo telefon dobila, ka mo se leko javila na radio in poslušalcom povedala, ka sam vidla in čüla. Straj me je nej bilou, vej pa smo mi te spoj nej brodili, ka se v resnici godi.«

- Poslušalci soboškoga radia so te konec tistoga leta tüdi vöodabrali za Pomurko leta. Ka ti je tau pomenilo?

»Vsem nam je dobro v spomini ostalo, ka se je te konec meseca junija in v začetki julija godilo. Nej pa sam brodila, ka so si lidge tak zapoumnili in telko na tau dali, ka sam ges poročala o tom, ka se je med bojno godilo. Tau ške gnesden ne morem vörvati.«

Silva Eöry
Kejpi: osebni arhiv
Lidije Kosi

Medgeneracijsko srečanje na OŠ Kuzma

V zimi smo se ništrni penzionisti navčili računalnik nūcati na tečaji, steri je biu v osnovni šauli Széchenyi v Varaša. Zdaj že bola batrivno vcujsedemo k kompjuteri, radi delamo na njem.

16. majuša se je dvanajset »starejši dijakov« pelalo na Osnovno šaulo Kuzma, gde smo v okviru medgeneracijskoga srečanja meli računalniški tečaj. Pri nji so tisti keden meli »Nacionalni keden prostovoljstva«, pri tom smo mi tō vcuj bili. Naš cilj je biu, ka bi sodelovali z Osnovno šaulo Kuzma pa se slovenski navčili tiste reči, stere nūcamo pri računalniki.

V šauli so nas lepau gorprija le lance Martina Černi,

ne Kuzma. Potistim smo vsi na računalniki delali, vsakši je daubo ednoga šaulara, steri je biu njegvi »mentor«. Mlajši

reči: geslo, pika, afna, strani namizje, zapri, piškotki, črke, zaustavljanje sistema ...

Na interneti smo pogledali recepte, na Google MAP zem-

Zatok pa zdaj mlajši včijo nas, ka je dobro gé.

V kratki pauzi smo v avli šaule dobili kavo, vodau pa čokoladne kifline. Dosta smo se pogučavali, nauve cilje si postavili pa se padašivali. Tada le škemo sodelovati z njimi, ka je za nas trno hasnovita (koristna) bila ta računalniška delavnica. Hvaležni smo naši predsednici Društva porabski slovenski penzionistov, Klari Fodor, gospej Valeriji Perger, stera je pomagala postaviti stike, gospej Jasminki Krpič, vsem šaularom pa lerancam OŠ Kuzma, ka so orga-

Porabski penzionisti, lerance pa mali mentorji pred šaulov v Kuzmi

lizirali tau srečanje pa se z nami družili. Vsi skupaj smo preživeli lejpi den pa se že zdaj veselimo ponovnega srečanja geseni, gda se navčimo nūcati čedni telefon, e-mail pisati pa pošilati. O tom, ka smo bili na delavnici, smo dobili potrdilo. Na konci smo napravili skupno sliko na dvauri, stera simbolizira našo padaštvo tō. Hvala vsakšoma, geseni se pá srečamo!

ljevidi smo poglednili, sto gdé stanuje, gdé se drži. Maljši so fejest prijazni bili, dosta so nam pomagali. Njim tau naléki ide, vse dobro znajo. Ta generacija se zove »Z« generacija, narodila se je pa živé v tašom cajti, gda je digitalizacija en tau našoga življenja, normalna v vsakdanešnjom žitki. Vsepo vsedik so ekrani, pa se je trbej samo dotekniti. Nam starejšim se je tau težko navčiti, gnauksvejta smo tak mislili, ka vse znamo, dapa digitalni svejt nas vsakši den preseneti.

Margit Čuk

Šaularge so nam dosta pomagali

Na konci smo vsi dobili potrdilo, ka smo sodelovali na medgeneracijski delavnici

Suzana Farič in ravnateljica Jasminka Krpič. Na šauli majo 150 šaularov, dobre stike majo s sausednimi šaulami, med njimi z gorenjeseničkov tō. Šaula organizira računalniški tečaj v Domi za starejše obča-

so nam pomagali. Leranca Martina je gučala od »strica Google-a«, steri nam zna vse pokazati, nam odgovore dati na naša pitanja. Če slovenske strani iškemo, moramo napisati Google.si. Navčili smo se

WWW.SLOVENC.HU

ŽELEZNA
ŽUPANIJA

Zrejljo djagode

Vejn nega tašoga človeka, sto bi nej emo rad djagode. Zvün tauga, ka so dobre, so še fejest zdrave tō. Dosta C vitamina pa B6 vitamina majo v sebi, malo cukra pa dosta antioksidantov, dapa ka je najbola važno, so fejest žmane. Dosta lüstva doma v ogradci je pauva, tistim, steri v bloki živejo, je tō nej trbej v bauti tjūpiti, če neškejo, zato ka dosta je taši nasadov v Železni županiji, gde si sami leko naberejo djagode. Na taše akcije, gde si lüstvo samo leko bere djagode, od leta do leta več lüstva pride. Pa nej samo zato, ka etak bola falej dobijo te sad, liki zato tō, ka se je dobro sprostiti pa vanej biti malo na sonci pa na dobrom zraki. S te djagod, ka je sami poberejo, malo kaj pogejo, drūgo pa doma nesejo pa marmelado pa sok napravijo. Tisti, steri djagode pauvajo, pravijo, ka letos v Železni županiji dober pauv baude, nej kak lani, gda so djagode vse pozeble. Sezona se je že začnila, dapa še tri, štiri kedne gvūšno, ka do meli priliko djagode brati v akciji tisti, steri so dotejga mau še samo zmišlavalni na tejm. Zdaj za te djagode, ka si lüstvo samo bere, 500 forintov za kilogram trbej plačati. Lani je ranč ta cejna bila, gda je nej bilau djagod, tak ka ne vej se, če so lani bile fal ali so pa zdaj drage. Tau gvūšno, ka letos če stoj djagode ške brati, brž je leko nebere, zato ka so lejpe velke. Edno vōro se eden velki košar leko nabare.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Svetovni dan čebel

V nedeljo, 20. maja, smo prvič praznovali svetovni dan čebel, ki so ga na slovenski predlog razglasili Združeni narodi v upanju, da se zaščiti opravevalko, od katere je odvisna tretjina svetovne pridelave hrane. 20. maj je rojstni dan prvega učitelja sodobnega čebelarstva na svetu, Antona Janše, ki ga je na prvo čebelarstvo šolo na svetu, v parku Augarten na Dunaju, leta 1770 imenovala Marija Terezija. Zbrane so poleg častnega pokrovitelja srečanja predsednika Boruta Pahorja nagovorili še generalni direktor Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) Jose Graziano da Silva, predsednik Čebelarstva Slovenije in idejni oče svetovnega dneva čebel Boštjan Noč ter župan Žirovnice Leopold Pogačar. Proslavi je sledilo srečanje slovenskih čebelarjev. Predsednik svetovne čebelarstva organizacije Apimondie Philip McCabe je dejal, da je Slovenija čebelarstvu dala vlogo, ki je prej niso imele: »Danes je čudovit dan za čebelarstvo. Slovenija je začrtala pot, ki ji je treba slediti.«

Na ministrski konferenci na Brdu pri Kranju, na kateri so sodelovali kmetijski ministri iz 22 držav, so sklenili politično zavezo za ohranitev čebel. S skupno deklaracijo so se udeleženci zavezali h krepitvi sodelovanja držav na mednarodni ravni, in sicer na področjih ukrepov za zaščito čebel in drugih opravevalcev, ozaveščanja javnosti, izobraževanja in izmenjave dobrih praks. Čebele danes brez čebelarjeve pomoči praktično ne morejo preživeti. Čebelarji jim morajo ob pomanjkanju poletne paše dovajati vodo in jih tudi hraniti, zato si želijo neposrednih subvencij. To bi bilo precej lažje, če bi bile čebele razglašene za ogrožene, za kar si čebelarji zdaj prizadevajo. Za pristojne v Bruslju že pripravljajo dokument s tem predlogom.

Nove publikacije

Po nekaj desetletjih se je poslovil Signal (prva leta tudi s podnaslovom Dvojezično je boljše), pred nami je VII, revija Slovenk in Slovencev na avstrijskem Štajerskem 2017/2018. Pišem o publikaciji, letnem zborniku, ki ga pripravlja in izdaja Kulturno društvo Člen VII za avstrijsko Štajersko - Pavlova hiša.

Pomenljiva in zgovorna je primerjava med razvojem Slovenskega/Porabskega koledarja in Signalom, zdaj VII. Publikaciji, čeprav ne povsem enaki, Slovenski koledar od leta 1986, Signal od nekaj let pozneje, sta naredili izjemen, skokovit napredek v vseh pogledih, od vsebine, obsega do grafične podobe. Toda prezreti ne gre še nečesa, in sicer pomena izida prvih publikacij tedaj in zdaj. Pomen je bil tedaj najmanj enak, če ne celo večji kot danes. Slovenski koledar je bil v letu 1986 prva samostojna publikacija Slovencev na Madžarskem. Do tedaj so imeli Slovenci nekaj strani v svojem jeziku v Narodnem/Ljudskem koledarju, ki ga je izdajala Demokratična zveza južnih Slovanov v Budimpešti za tri manjšine, ob slovenski še za hrvaško in srbsko (podobno je bilo pri tedniku Narodne novine/Ljudski list), Slovenci na avstrijskem Štajerskem pa v slovenskem jeziku niso imeli ničesar, čeprav imajo vseskozi enake pravice kot koroški Slovenci, ki imajo dolgoletno tradicijo izdajanja knjig, publikacij in časopisov v svojem jeziku. V vsebinskem konceptu se VII bistveno ne razlikuje od Signala, je pa grafično posodobljen in ima namesto številnih manjših fotografij manj večjih, zato pa toliko bolj »zgovornih«, z izjemno pomenljivo naslovnico. Velja tako za odlične fotografije med prispevki, kot v zaključ-

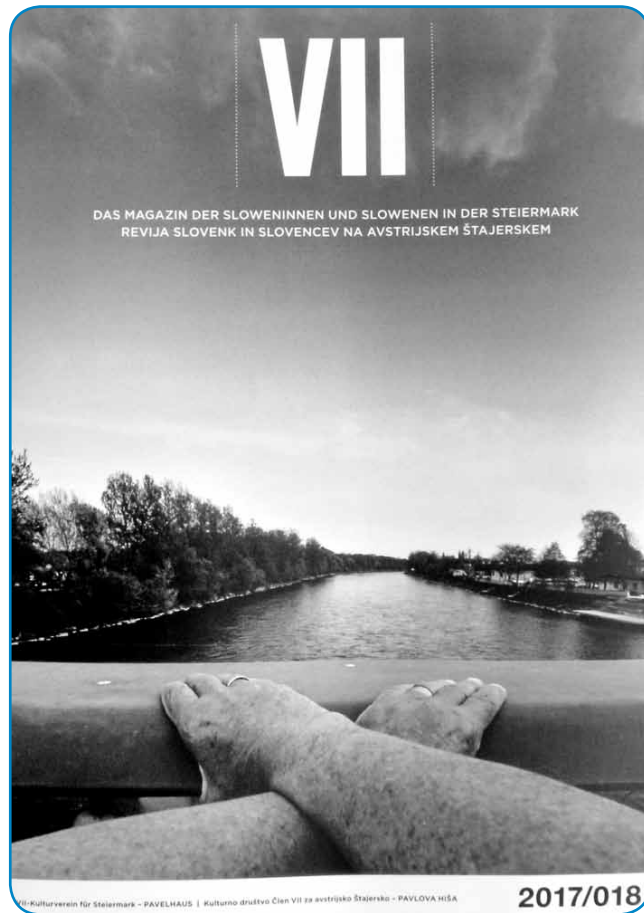
nem delu zbornika. Teksti so objavljeni dosledno v izvorniku in prevodu v drugi jezik. »Adijo Signal, pozdravljena VII,« v nagovoru bralcem izpostavi urednica publikacije mag. Suzanne Weitlaner in zapiše: »Naša revija ima novi naslov: VII. Številke so znaki, ki imajo v veliko jezikih isti pomen in nam služijo - prav tako kot Pavlova hiša - kot povezovalni člen med kulturami. Sedem je predussem številka, ki označuje člen

da mineva letos od ustanovitve KD Člen 7 trideset let, Pavlova hiša deluje 20 let, v svojem programu pa posebno pozornost namenja 100. obletnici konca prve svetovne vojne. Vsebinska 7. členska ADP je objavljena tudi na predzadnji strani publikacije VII.

V zborniku je 15 člankov in rubrika Dejavnosti v letu 2017 na fotografijah, in sicer od 26. januarja (V Pavlovi hiši spet pričnemo s tečaji slovenščine in tokrat

zije Borg Radgona - inovativna šola na meji; Peter Zach: Omejeno filmsko snemanje v brezmejnem šengenskem prostoru - zgodba o projektu Brezmejno; Petra Leschanz: Platforma Kultura dobrodošlice; Andreja Benko: Kljubovalna judovska sinagoga v Murski Soboti - priložnost za mednarodno raziskovanje znanstvenikov; Andreja Urbanek&Johannes Rabenstainer: Zgodba, ki sega čez meje - Murve, živi spomeniki skoraj pozabljene kulture gojenja sviloprejk; Sonja Bezjak: Mura je v moji deželi in Pradedda Josipa sanje; Petra Kramberger: Segment iz mariborske publicistične preteklosti-Südstereische post (1881-1900, nemški časopis za slovenske interese; Marin Sauerbrey: »Danes na peči faulencam, Jutri grem pa na „Jagerbal“«. Česa se lahko naučimo iz razglednic s Spodnje Štajerske iz obdobja med 1880 in 1920; Markus Rschitz: O vsakdanu učiteljic in učiteljev na ljudskih šolah v jugovzhodni avstrijski Štajerski od vzpona NSDAP do konca vladavine nacionalsocializma; Martin Grasmannndorf: Slovenci v taboriščih; Maria Valentina Kravanja: Tržaški avtoportreti 1918 - 1945, iskanje identitete skozi umetnost; Matej Klemen&Kasilda Bedek: Slosign in Jana Petek: Izkušnje s prakse v Pavlovi hiši. Dr. Andrej Rahten je bil (pred Ksenijo Škrlec) slovenski veleposlanik v Avstriji in tenkočuten opazovalec tudi razmer med Slovenci na Štajerskem. »Med štiritletnim diplomatskim delom v Avstriji sem se lahko prepričal, da imajo posebno vlogo pri povezovanju Slovenije in Štajerske predstavniki slovenske

ADIJO SIGNAL, POZDRAVLJENA VII

avstrijske državne pogodbe, v katerem so zapisane pravice avtohtonih manjšin v Avstriji. Slovenska narodna skupnost na Štajerskem je v omenjenem členu izrecno imenovana. Uresničitev in zagotavljanje pravic ter ohranjanje dostojanstva štejejo med jasne naloge Kulturnega društva Člen 7 oziroma Pavlove hiše. Hkrati se Pavlova hiša izreka proti vsaki obliki nasilja, rasizma ali izključevalnega nacionalizma.« Avtorica doda,

prvo uro spremlja tudi ekipa ORF-a za TV-oddajo Dober dan, Koroška in Štajerska! do 19. decembra (S seje sosveta za narodne skupnosti pri zveznem kanclerju. Sosvetu predseduje predsednica KD Člen 7, mag. Suzane Weitlaner.)

Preden o nekaterih temah, še avtorice in avtorji, ki objavljajo v VII.: Andrej Rahten: Srečanje s Štajersko - Nekaj spominskih utrinkov ob zaključku mandata; Eduard Fasching: 50 let zvezne višje realne gimna-

(SEDEM)!

manjšine. *Problematika zaščite pravic Slovencev na Štajerskem je medijsko sicer precej manj izpostavljena od tiste na Koroškem.* Andrej Rahten z zadovoljstvom zapiše, »da sodobna štetja kažejo na trend naraščanja števila slovensko govorečih prebivalcev na Štajerskem«. Veleposlanik je v imenu Slovenske akademije znanosti in umetnosti 15. marca 2017 Deželni knjižnici v Gradcu predal znamenito *Valvasorjevo ikonoteko* in s tem izrazil podporo pri delovanju Slovenske čitalnice. »Nobena predstavitev delovanja Slovencev na Štajerskem ne bi bila celovita, če ne bi omenil Kluba slovenskih študentov in študentk v Gradcu, ki so ga leta 1974 ustanovili koroški Slovenci ... Na koncu bi rad poudaril, da je med obiski slovenskih državljanov na Štajerskem 4. aprila 2017 štajerske Slovence prvič obiskal tudi predsednik Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milan Brglez.« Bilo je ob 50. obletnici zvezne višje realne gimnazije Borg Radgona, ki jo obiskuje kar dosti dijakov iz Slovenije. O vlogi te šole govori naslednji članek v publikaciji. »Ta šola se je vselej odlikovala po pogumu, odločnosti in odgovornosti za svoja dejanja, za lastno pot, lastni učni program in s tem tudi za jasno identiteto na zemljevidu štajerskih šol,« poudarja Eduard Fasching. Mura je v moji deželi, je članek Sonje Bezjak in se zavzema predvsem za ohranitev reke brez predvidenih elektrarn. Poudarja, da številni domačini, strokovnjaki in intelektualci bitko za reko Muro bijejo že od osemdesetih let. »Naj Mura teče brez ovir za vse nas in za vedno!« sklene avtorica zapis.

Slosign je slovenska tradicija, ujeta v sodobno obliko, pišeta Matej Klemen in Ksilda Bedenk. S tem so se ukvarjali učitelji in študenti slovenščine na graški Univerzi Karla in Franca. Izkušnje iz prakse v Pavlovi hiši je opisala Jana Petek. Izpostavlja, da je bilo nje delo vsestransko, saj je urejala knjižnico, uredila mapo z medijskimi prispevki, sodelovala z novinarko Radia Agora in še marsikaj, kar se je dogajalo v Pavlovi hiši. »Potrna kot kraj izžareva mir in sproščenost, še posebej v času prireditve v Pavlovi hiši, ki daje Potrni poseben pečat. Obiskovalca premami zelen podeželski okoliš, idealen za odklop od vsakdana. Prebivalci Potrne so zelo prijazni in pripravljeni nuditi vsakršno pomoč tudi tujcem, kar je zelo pozitivno, saj je v današnjem času primanjkuje. Strpnost in spoštovanje sta vrlini, ki bi ju moral biti zmožen vsak posameznik, ne glede na kulturno pripadnost. Medkulturni dialog je torej pomemben za ohranjanje skupne kulturne dediščine, se pravi ne le avstrijske, temveč tudi slovenske. In ravno temu je namenjen transkulturni center Pavlova hiša: želi opominjati tako domačine kot obiskovalce, da slovenska kultura in prevsem slovenski jezik na tem območju izginjata iz vsakdana. Mlada generacija se namreč ne ozira več na svoje slovenske korenine, kar se mi ne zdi v redu, saj je večjezičnost danes še kako pomembna in pomeni prednost, pa čeprav slovenščina ni svetovni jezik.« Ocena študentke, ki v marsičem velja tudi za Porabje in še katero manjšinsko okolje.

Ernest Ružič

FOLKLORNA SKUPINA SAKALOVCI NA HRVAŠKEM

Folklorna skupina Sakalovci se je 19. maja s spletom porabskih ljudskih plesov predstavila tudi v Cvetlinu na Hrvaškem. Cvetlin je vasica, ki leži v hrvaški občini Bednja, tik za slovensko mejo in nedaleč od Ptuja. Njihovo kulturno-umetniško društvo Cvetlinski zvon že vrsto let prireja »Svibanjsku noč«, prireditev, ki je namenjena negovanju ljudskih pesmi in plesov. Ima pa že mednarodni značaj, saj sta se letošnje prireditve poleg sakalovske folklorne skupine udeležili tudi folklorne skupini iz Avstrije in Švice.

Društvo Cvetlinski zvon je že vrsto let pobrateno s kulturnim društvom Vinski bratje iz Gederovec in ima čvrste stike z občino Tišina. Letošnja prireditev je tako minila tudi v znamenju spomina na Petra Augustina, nedavno preminulega člana in dolgoletnega vodjo Vinskih bratov. Vinske brate pa dobro poznajo tudi porabske kulturne skupine, saj že vrsto let sodelujejo tudi na njihovi prireditvi v Gederovcih.

Andreja Korpič

NOVO VODSTVO PROGRAMSKEGA SVETA ŠIFARJEVE FUNDACIJE

Po nedavni in nenadni smrti mag. Franca Kuzmiča, predsednika Programskega sveta Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije, je Uprava fundacije imenovala dr. Klavdijo Sedar za predsednico in dr. Marka Jesenška za namestnika predsednice Programskega sveta Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije.

Sedarjeva je bila do zdaj namestnica predsednika, Jesenšek pa že vrsto let sodeluje s fundacijo. Tako nova predsednica kot njen namestnik sta s svojim delom povezana tudi s Porabjem, Marko Jesenšek zlasti ko gre za Avgusta Pavla in jezikovna vprašanja, Klavdija Sedar pa je pripravila brošuro Porabje na starih slikah. Prva seja Programskega sveta pod novim vodstvom bo 4. junija v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti, gost Vanekovega večera pa bo dr. Dušan Nečak, ugleden mednarodno uveljavljen zgodovinar.

Besedilo in foto: E. Ružič

... DO MADŽARSKE

Vprašanje migracij bo najpomembnejša tema za Madžare na evropskih volitvah

Evropski parlament je prejšnji teden objavil rezultate javnomnenjskih raziskav v zvezi z evropskimi parlamentarnimi volitvami. Na vprašanje, katere naj bi bile najpomembnejše teme evropske kampanje, je 49 odstotkov prebivalstva v državah članicah odgovorilo, da je to boj proti terorizmu, za 48 odstotkov je najbolj pomembno vprašanje reševanje brezposlenosti mladih, 45 odstotkov meni, da je to vprašanje migracij. Pri madžarskih državljanih je drugačen vrstni red, za njih je najbolj pereče vprašanje problem migracij, to je označilo 60 odstotkov Madžarov, 47 odstotkov meni, da je to boj proti terorizmu in le 40 odstotkov je označilo brezposlenost mladih. Pri ostalih unijskih državljanih ima pomembno vlogo tudi gospodarska rast. 61 odstotkov madžarskih državljanov meni, da je pozitivno, da je Madžarska članica Evropske unije, to je 5 odstotkov več kot ob zadnjem merjenju, ki je bilo lani.

Novi direktor na čelu madžarske policije

Na pobudo notranjega ministra bo s 1. junijem prevzel vodenje madžarske policije generalmajor János Balogh, ki mu je prejšnji teden prisluhnila tudi komisija za obrambo madžarskega parlamenta. Njegov predhodnik bo opravljal druge naloge znotraj policije. Kandidat je na predstavitvi izrazil zadovoljstvo, da bo prevzel dobro organizirano policijo, ki je tudi strokovno v dobrem položaju. Na vprašanje, kako bi rešil problem nadur, je odgovoril, če bi zaposlil štirikrat več policistov, ne bilo nadur, toda to strokovno ne bi bilo utemeljeno in ne proračunsko izvedljivo. Po njegovem mnenju pomeni veliko obremenitev državi ilegalna migracija na južni meji, ki jo pa policija dobro obvlada, zato nima namena, da bi se ponovno organiziralo graničarstvo. Kandidaturo je podprlo 7 članov komisije, dva člana sta se vzdržala.

S KRÜJOM SMO DJELI DJABOKE

Konca maja, začetka junija, gda je že lepšo vrejmen, se začnejo kositve. Prvin, gda so še senau z rokav sišili, je po dolaj pa brgaj tašoga reda puno navilov bilau, eden za drugim so stali na šonž. Gnesden tašo že več nej videti, zato ka z rokav se tašo več ne dela, mašini pa navile ne vejo klasti. Čafardina Ana, po možej Makoš, zdaj v Varaši živejo, dapa na vesi, v Števanovci so gorarasli. Oni se še dobro spomnijo, kak so z rokav senau sišili, kak so naklajali pa s kravdjimi kauli vozili domau.

- Ani, vi kelko lejt živeta v Varaši?

»Zdaj aprila je bilau 44 lejt, ka smo sé v Varaš prišli, dja sem te 22 lejt stara bejla, oženjana, pa edno leto staro hčerko sem mejla.«

- Ani, dočas ka ste doma bili, kak vsi drugi mlajši, vi ste tü gvüšno dosta mogli delati pa pomagati starišom. Kak se spomnite, kak je bilau, gda ste tašoga reda, konca maja s senauw začnili delati?

»Mi smo doma tü dosta delali s senauw, zato ka smo krave meli. Ati je med tjednom nej bejo doma, zato ka daleč kraj od dauma je delo, pa te vsigdar v soboto pa v nedelo je dolapokauso na cejli tjeden. Mi pa, ka smo doma bili, dja, sestra pa mati, smo tau senau cejli tjeden pomalek posójšili pa s kravami domau zvozili. Dostakrat je pobejz bejo, če kakšni oblak prejšo, bilau, ka smo obranili, dapa bilau tak, ka je nam dež nutrazmlato, samo ka si mogo, nika nej. Sto je zmočo, tisti je sledkar posušo. Samo tau je kak težko bilau potistim posišiti, ka se je gnauk zmočalo, drugo pa tau, ka tejsto senau je že bola tašo ridjavo

gratalo. Če je sjojo senau bilau, te se je nej štelo, kakkoli vraučje je bilau, mogli smo tejtj naklajat.«

Čafardina Ani (po možej Makoš) je gorarasla v Števanovci

- Dosta, velke falate ste meli za kositi?

»Dosta sonžetov pa ogradov

Ram, steroga so v Varaša kúpili, so prejkzozidali

smo kosili, samo tejsto je zdaj že vse zaraštjeno, vse je gauštja.«

- Ka so oče v nedelo zaran-ka pokosili, ka ste s stistim pondejlek delali najprvin?

»Če je vraučje bilau, še tisti den smo z grablami radé raztrausili, nej se je štelo, ka je nedela. Gda se je malo posišilo, te smo zadvečerek vtjüppotegnili pa smo navile naprajli. Drüdji den smo je

raztrausili v rázstave, dva-krat smo je obrnauili pa te potejn smo leko pelali senau domau.«

- V kelšoj vöri ste šli navile trausit?

»Tak v desetoj vöri, prvin nej, zato ka rosa je bejla.«

- Nejste se bojali od kač, ka so pod navilom bile?

»Kaj bi se pa nej bojala, samo hvala Baudji, tam gde smo mi doma bili, tam je samo malo kač bilau. Tam, kak je spodkar eden mali po-

tok teko, tam so včasim bile, dapa ne morem prajti, ka bi se tak dostakrat srečali z

se senau ne počujšne tadola.

Doma smo krave vöpregli, potistim smo spraznili kaule. Tau je tašo delo bilau, ka sem najbola nej marala. Zato, ka ednoma je na pod (podstrešje) trbelo senau gorazlüčati, drügi je pa klačo. Gda je fejst vraučje bilau, vse smo se pekli pod črpnjami (strešno opeko), pra je pa taši bejo, ka skur smo se nej zasapili.«

- Sto je skrb emo na krave, če je vsikši nika delo?

»Sploj vrle krave smo meli, dočas ka smo naklajali, one so lopau stale, nikdar je nej trbelo skrb meti na nji. Bilau tak, gda sem krave pasla, ka te čas, ka so se pasle, dja sem v gauštjo üšla pa sem košar gob nabrala. Istina, ka te je še nej bilau telko lüstva v gauštja kak gnesden, te smo samo domanji brali. Gda sem domau üšla, te sem gobe lopau spucala, zaprala pa te s tauga smo delali obed.«

- Gda je dosta dela bilau, gda ste s senauw delali pa nej bilau časa, te ste ka meli za obed?

»Tašoga reda smo dosta nej tjøjali, samo tašo smo djeli, ka je brž kreda bilau, kak mlejčne bubrike, kakšno župo ali cvrtino. Gda je pa rejsan fejst sila bejla, te smo pa kakšno sadje brž podjeli pa smo leteli na delo. Bilau tak, ka k djabokam smo kröj vcuj djeli, ali lük pa krüj z žirom namazani.«

- Vi ste dosta sadja meli, zato ka vaš oča so se dobro razmeli k taumi, kak trbej drejvdje cepiti.

»Pri nas doma kaulak rama smo vse fele sadje meli, ka je tam nej bilau, te je tašo že vejn ranč na svejti nej bilau. Dja ne vejm, dapa te je tašo nej bilau kak zdaj, ka dje tašo leto, ka sploj nega sadja, te so sprtolejt najprvin črešnje

začnile zrejliti, te grüške, sli-ve, marulice, breskvi, djabo-ke, grauzdje, tak ka mi smo cejlo leto meli sadje.«

- Gda ste čüli zaran-ka, ka dež de, te ste zato radi bili, ka nej trbelo tisti den s senauw ali na njivi delati pa krave pasti, nej?

»Tašoga reda smo se zato najbola veselili, ka tisti den smo se te malo leko špilali, vküper vsi mlajši, ka nas je tam na tistom tali doma bilau. Dosta nam je trbelo delati, dapa dja sem sploj rada živela v Števanovci, dobro je bilau tam.«

- Zaka ste te sé v Varaš prišli?

»Zavolo mlajšov sva z možaum sé prišla, te je tak bilau, ka v Števanovci nede šaule pa te bi odtistac sé odli v šaulo. Tak smo te najprvin pri ciglencaj edno parcelo tjøjpili, gde smo zidati steli. Gda smo se že kredadjali, lejs pa vse smo tazvozili, te je nekak možej pravo, ka te ram je na odajo. Ati moj je tü tau pravo, ka dosta bola ležej bi bilau tjøjpiti ram, kak če bi zidali, mena se je tü povido. Tak smo te parcelo pa lejs odali, ati nam je dau še vcuj pejneze pa te tauga ram smo dolatjøjpili, tistoga reda za 140.000 forintov.«

- Tau je te ram?

»Tau je te ram, samo tauga smo mi že prejkzozidali, zato ka te sta še samo dveje iže bile, tjøjnja pa špajz, mi smo še edno ižo, kopalnico, verando pa teraso vcujzozidali.«

- Ta velka črešnja na dvauri je že tü stala, gda ste sé prišli?

»Nej, tau je še srmak ati nam sé posado, ta je že vejn tak tresti lejt stara pa gda na njau poglednem, vsigdar mi ati na pamet pride.«

Karči Holec

Slovensko štenjé - ga vzem' te v roké! - 17.

»Kak demon cug dé v nauč«

Po Franceti Prešerni je Oton Župančič venak najbolje važen slovenski pesnik, če gledamo na tau, ka je v svojo poezijo nutvzeu vsa tista pitanja, s šterimi se leko verši spravljajo: od privatni do nacionalni, prejk socialni pa filozofski tem. Stvauro je nauvi tip erotične pesmi, v svojo poezijo je nutzakapčo tipične poglede svojoga cajta na probleme žitka. Njegvi verši so čisti po razmenosti, dinamični ino estetski.

Oton Župančič se je naraudo leta 1878 v maloju vesnici Vinica v Beloj krajini nej daleč od gnešnje rovačko-slovenske grajnca. Kak dijak se je oprvin padašivo s katoličanji, sledik pa je grato liberalec. V Beči je štandero zgodovino pa geografijo, vleti pa je dostakrat gorpoisko pesnik slovenske moderne v ljubljanskoi »cukrarni«.

Živo je v Pariži pa več lejt na Nemškom, leta 1910 pa je grato gledališki dramaturg v Ljubljani. Po prvoi bojni se je zvekšoga spravlo s slovenskim gledališčom, mrau je leta 1949 v slovenskom glavnom varaši.

Od štiri pesnikov slovenske moderne je piso najdujši čas ino največ del. Že od prvoga sprobavanja mau se je največ spravlo s pesmimi, drame pa eseje je menje piso. Svojo paut je začno vküper z *Josipom Murnom*, *Dragotinom Kettinom* pa *Ivanom Cankarom*, depa je samo bole pomalek zrejlji grtúvo. Najvekši pesnik slovenske moderne je grato po smrti Kettena pa Murna, gda je že Cankar tó gorenjo s pisanjom veršov.

Oprvin je nad Župančičom največšo mauč mejla starejša

pa novejša romantična poezija, sledik pa *Anton Aškerc* ino ljudske pesmi. Té drüge je spoznavo že v rodnoj Beloi krajini, njini motivi pa forme pa so gorostali v njegovoi kisnejšoi poeziji ranč tak. Kak štander v Beči je srečo ideje dekadence ino simbolizma, šterivi se najbolje čütita v njegovoi prvoi knigi.

Zbirka »Čaša opojnosti« je vöprišla leta 1899, v gnakom leti kak Cankarova »Erotika«.

Oton Župančič je biu med prvimi člani slovenske akademije (SAZU)

V njej najdemo Župančičove pesmi z mladi lejt, v več ciklušaj. Najbole eričen verš v knjigaj je »Ti skrivnostni moj cvet«, na srejdji šteroga je »rauja mogota«, simbol poezije, lepote ino lübezni. Prejk njé pesnik spoznava svojo znautrašnjo bogastvo, ž njauv čüti svojo mauč, štero pokaže svejti. Tau je moto cejle zbirke, v šteroi Župančič dojspiše, ka je lepota največša vrejdnost za njega pa za svejt, tá pa s pesnika dé dale na lübleno deklo, naravo pa daleč v nébo.

Zbirka »Čez plan« je Župančičova drüga kniga, s šteroi je grato eden glavni slovenski poetov. Raztalana je na štiri tale: v prvom žalüje za pokojnim padašom Josipom Murnom, v drügom pa tretjom so zvekšoga lübezenske pesmi, v slejdnjom pa najdemo bole

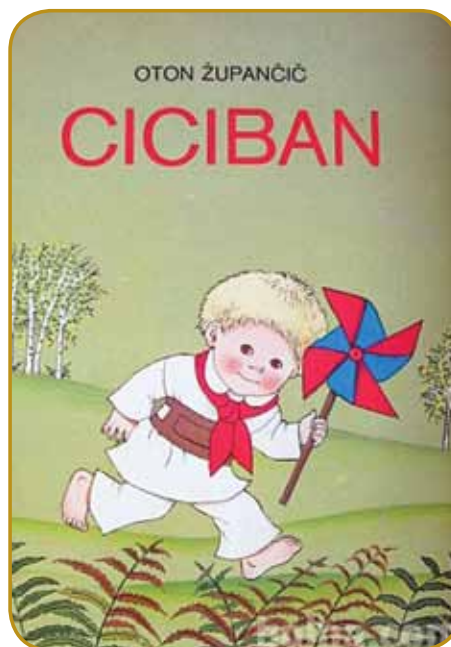
mišlenjske verše. Kniga pokaže pesnikovo paut od čütenj z mladostni časov do odperanja prauti svejti pa njegovim problemom. Na te žmécave je prej leko valas človeča vola pa mauč.

Vrejek Župančičovoga pesniškoga stvarjanja je gvüšno zbirka »Samogovori«, gde nutpokaže protivnost med dühom pa tejlom, med volauv pa močjauv, med gnešnjimi pa preminaučimi cajti. Lübezenske pesmi so tü že melanholične, pomejšane z žalostjov, leko pa štemo takše verše tó, šteri so v albume padašov valon. Ideja domovine grtúje prauti konci knige vsikdar bole krepka, peti cikluš zbirke guči ranč o tom problemu.

Pesem »Z vlakom« dojspiše paut s cugom z daumi na tihinsko, eden za drüгим prihajajo poetični kejpi, zmejs pa se pesnikova miseu vsikdar povrne k domovini. Na začetki cug tapela, vidimo naučno Ljubljano, brejznjek pri štrejki - zmejs pa štemo o »čalejrskom demoni«, o cugi. Pesnik prosi domovino, aj ma pomaga napisati veuko pesem domovinske lübezni. Za plaminami pa se že začenja tihinska zemla.

»Duma« je Župančičova najdujša pesem, v šteroi cejlak nutpokaže svojo mišlenje o narodi, domovini ino slovenstvi. Za pesnika je najüši problem razloček med tradicijov pa modernim svejtom, med domačov idilov pa šurkim svejtom. Tradicionalni slovenski svejt je prej že preméno, moderni cajti pa nosijo trplenje. Prvi tau pesmi je pogučavanje med dvöma glasoma - ženska spejva o veškoj lepoti pa paverskom žitki, moški pa o tihinskom svejti velki varašov, umetnikov pa čednjakov. Dale guči sam pesnik: o mlašeči spominaj ino idiličnom kejpi domovine. Kmična stran je vövandriovanje, šteroga Župančič nutpokaže prejk trplenja dovica. Pesem se kon-

ča s spitavanjom pa kejpom pesniškoga džundža, šteri se je naraudo z boleznii naroda. V zbirki »V zarje Vidove« je pesnik vküppaubro pesmi, štere je napiso en malo pred prvov svetovnov bojnov, med njauv pa včasik po njej. Té verši zvekšoga gučijo od toga, ka se je aktualno godilo, v nji pa spoznamo zrejljoga Župančiča. Prvo pesem »Slap« je napiso po svojom zdavanji, gda je gorpoisko eden gorenjski slap (vizesés). Té simbolizéra, kak elementi prejk pa prejk tečejo,

Župančičove pesmi o Cicibani poznajo porabski šaularge tó

kak se vse na nauvo naraja pa za en čas mrgé. Pesem se konča z meditacijov o pokojni pa prišešnji generacijaj naroda pa človečanstva.

Slejdnja Župančičova zbirka »Zimzelen pod snegom« je vöprišla včasik po drügöj svetovnoj bojni, ž njauv se je končala njegva pesniška paut. V pesmaj se spitava o problemaj naroda, družbe pa časa, je kak reakcija na aktualne cajte, verši so bole trejni ino intimni. V pesmi »Veš, poet, svoj dolg?« nüca Župančič malo moderno, malo staro formo - tak se spitava o dužnosti pesnika.

S poezijo za mlajše se je Oton Župančič spravlo skoro cejlji žitek. Prve pesmi je napiso že na gimnaziji, sledik pa so

ma največ idej davala mlašeča lejta v Beloi krajini. »Ciciban« je gvüšno najbolje poznana detinska kniga Župančiča ino edna najbolje lübleni pesniški zbirka, štere so gda koli vöprišle na Slovenskom. Ciciban kak pojep je grato pelda za vse slovenske mlajše, té fantiček se dosta hejca, je vrli pa dostakrat lagvi, depa djauče tó - ranč kak vsi mlajši na svejti.

Za pisanje dram je Oton Župančič menje energije ponüco. Samo dve kompletni dramski deli je vöda, od té je

bole važna »Veronika Deseniška«.

Tragedijo je Župančič napiso, gda je *Shakespeare* dojobračo, zatok guči o zgodovinski časaj: o tragičnoj lübezni med Friderikom Celjskim pa Veronikov Deseniškov. Glaven problem je konflikt dvei svejtov: želenja človeka po sreči na ednoj, pa dužnosti do rodbine na drügöj strani. Friderik

ino Veronika tak na nikoi prideta, ka sta nika nej kriva; njini protivnicke pa majo ranč tak prav - tau pa je tragično. Drama je tradicionalna, z en par simbolističnimi formami, štémo go med spoj važne slovenske tragedije.

Letos 23. januara je minaulo 140 lejt od toga, ka se je velki slovenski pesnik Oton Župančič naraudo. Je eden od pesnikov, šteroga pesmi so na največ gezikov dojobrnavli ino eden od štiri poetov, šteri slišijo k »slovenskoj moderni«. V našom prišešnjom tali pa nutpokažemo eške tiste avto-re tedešnji časov, šteri so nej tak erični gratali, donk pa so stvaurlili veuko vrejdnost za slovensko literaturo.

-dm-

Aleksander Ružič

JAJ, JAJ, KAK TOU BOU?

»Ešče malo na dvorišče stopin pa kaj ton ta pospravin, te de pa mujs nika jesti, ka mi želodec nevolu dela,« si je zgučo zadovolen, ka je po dugon časi v svojoj kuči kakši red delo.

Glij da je sekero vö s pena cukno, gé ga je sakši den čakala notri vsečena, ka bi jo v klejti tan v kouti za dverami gor postavu, je od dveric se na dvorišče začüjo ženski glas:

»Vendel, ti si pa rejsan mešter, kak si si dverice lepou nazaj napravo. Pa ešče kak si lepou klüko gor spaso. Kak da bi pri kakšoj gospodi bilou.«

Vendel je prestrašeno gor pogledno in friško nazaj povedo:

»Ah, Trejza, tou je bilo mujs napraviti, vej sam se pa večera, gda san v kmici domou s krčme prišo, v nje zapleo. Tak san ta zleto, pa ešče je te nouri biciklin na mene spadno. Dobro, ka san se nej zmlato ali pa si kakšo čonto spotro. Pa ti si gnes tüdi mogla paziti, ka se ne bi v nje zaplela. V najni lej-taj se je s takšin nej dobro špilati.«

»Kak ti čedno gučiš, Vendel. Z boute iden, pa san vidla, kak si rejsan dverica fajn napravo, in san se zato stavila. Znaš, na mojon plouti se ešče tüdi samo za eden pant držijo, tak ta pove-snjene, pa je sigdar moren šrajbati po tejlj, da je doj zaperan, in san te mislila prositi, če bi moje tüdi napravo. Ne ven, koga bi leko prosila kaj takšoga, če nej

tebe. Če boš tak dober, Vendel,« je tou na konci tak z milin glason povejdala, ka je Vendeli se nika čüdno po tejlj ta zletelo. Najprle se je malo prestoupo in včasi nazaj povedo:

»Trejza, napravin tou, če mo mogo. Ešče gnes. Idi domou, jaz pa za tebov z biciklinon priden.«

Trejza se je zadovolna odpravila proti doumi, Vendel je pa šker pa drügo, ka je mislo ka de za takše delo trbelo, začno vküp pakivati. »Vse te škeri san že dugo nej nüco. Komaj jo vküp poiščen. To klet si tüdi moren vred zeti,« je stvari v velki ceker dejvo in ja pa nej je že za sebov, zadovolen, ka je dverice ešče s klükov leko doj zapro, že po cesti biciklin gor v breg tisko.

Da je mimo eni par iz šou, se njemi je tak vidlo, kak da bi ferenga na enon okni nika kraj stala. Po tejlj njemi je mrzlo gratalo in kak da bi ga štoj začno tirati, je sigdar bole brž stapo, v glavi njemi je pa začnilo gučati:

»Vendel, Vendel, kama ti zdaj ideš? Ka do pa lidje pravili? Joj, joj, ka s toga bou?« Da je za ovinek prišo, gé so že iže vse ta pomrle, se je stavo pa si malo oddehno. Te se je pa spomno krčme. Pa večera. Kak da bi ga groza popadnila, si je v straji gučo:

»Ka do pa moji konji v krčmej pravili? Ka de pa Ilonka na tou pravila, če zvej, kama jaz zdaj iden?«

Že se je šče obrnouti, ali

ga je nika zadržalo in si je vseeno pravo:

»Iden, pa tou Trejzi napravin, če me je tak lepou prosila. Ona tüdi nikoga nema. Kak jaz. Te pa več nemo ta šou. Joj, joj, ka ,s toga ma vöpriti!«

Domou se je zadovolno pelo. Bicikin je doj po brejgi san leto, tak ka ga je ešče mogo doj stavlati, in da ga je na stube ta naslono, si je gučo:

»Vala Bougi, ka san Trejzi drverice leko tak fajn nazaj napravo. Bila je fejst zadovolna. Pa kakšo dobro grbanjovo župo nama je sküjala. Ešče je moja pokojna, Boug nej dobro düšo daj, nej tak dobre znala sküjati. Pa vse doj po hrbti me je pogladila, da san se proti doumi odpravlo. Jaj! Večer ide vcuj. Mujs de v krčmo.«

Friško je v nouve lače pa v nouvi kaput skočo in že je biciklin gnao po vidnakoj pouti proti krčmi. Že so vsi tan sedeli, če glij je ešče nej tista vöra bila. Ilonka je friško špricer pred njega djala

in tak je vövidlo, ka so nika od toga, ka je on gnes Trejzi dverice popravlo, nej znali, ali njemi je vseeno nika tak pravilo, kak da bi guč nej glij takši vövido, kak vsakši večer. Vse po vrsti je začno malo bole gledati, najbole proti Števani, ali je te nika samo doj gledu, pa tüdi Janoš in Kari sta se nej nika nači držala. Na skrivma je pogledavo proti Ilonki in bilou je lepou videti, ka je bole tjuma bila kak po navadi, pa tüdi, da je vsigdar špricer pred njega postavila, je nej z nabitimi prsami zmigala kak ove večere. Večer se je tak vlejko in nikan je nej mogo oditi, in da so vse štiri runde, kak po navadi, okouli prišle, so se kak eden zdignili pa vsi pravili: »Leko nouč, Ilonka, pa lepou spi!«

Vendel, šteri je vsigdar zadnji za svojimi pajdaši vö s krčme šou, je med dverami za sebov kak z ovoga svejta začüjo Ilonkin glas:

»Vendel, te pa le gostüvanje bou!«

PETEK, 01.06.2018, I. spored TVS

6.15 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan, 11.15 Vem!, kviz, 11.55 Ugriznimo znanost: Brezhiben vid, oddaja o znanosti, 12.25 Zlata dekleta (III.): Pismo Gorbačovu, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju: Boštjan Vasle, 14.20 Tribuna - Veseli upor, dokumentarni film, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 16.05 Duhovni utrip, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Slovenski magazin, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Pujsa Pepa: Zapuščeni otok, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Negovalka, češko-slovaški film, 21.35 Na lepše, 22.10 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.15 Noč lovca, ameriški film, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Info-kanal

PETEK, 01.06.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Slovenski vodni krog: Triglavsko jezera, dokumentarna nanizanka, 8.35 Prislunimo tišini, 9.00 Bleščica, oddaja o modi, 9.45 Začnimo znova, slovenska nanizanka, 11.00 Halo TV, 11.45 Dobro jutro, 14.30 Dober dan, 15.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.00 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.00 Začnimo znova, slovenska nanizanka, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.05 Otroški program: Op! 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.30 Zvezdana, 22.15 Zackovo čarovniško popotovanje: Nova Mehika, 22.40 Svetovni popotnik: Havaji, 23.40 Glasbeni spoti, 0.45 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SOBOTA, 02.06.2018, I. spored TVS

7.00 Otroški program: Op! 10.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Miha Šalehar, 11.45 Intervju: Terry Eagleton, 12.40 NaGlas, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Se zgodi: Nedelja, slovenska nanizanka, 15.00 Ambienti, 15.35 Profil: dr. Bogo Zupančič, 16.00 Durrellovi (I.), britanska nadaljevanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Nevarna Zemlja: Ognjeniki, britanska dokumentarna serija, 17.45 Popolna družina: Pikijeva kitara, humoristična nanizanka, 18.00 Kuharija na kubik, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.35 Kalimero: Petrčkova vrtnarska žilica, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Nuša Derenda: Čez 20 let, 2. del, koncert, 21.10 Lov (III.), britanska nadaljevanka, 22.15 Poročila, Šport, Vreme, 22.45 Ko ljubezni ni več, belgijsko francoski film, 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.50 Info-kanal

SOBOTA, 02.06.2018, II. spored TVS

6.30 10 domačih, 7.00 Najboljše jutro, 9.15 Na lepše, 10.00 Slovenski vodni krog: Triglavsko jezera, dokumentarna nanizanka, 10.35 Zackovo čarovniško popotovanje: Nova Mehika, 11.15 Hišica v preriji - dokončno slovo, ameriški film, 13.00 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 14.55 Gimnastika - svetovni pokal, 18.00 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 19.10 Adrenalinci: Karting, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.45 Nogomet - prijateljska tekma, Črna gora : Slovenija, 22.15 Pot na SP v nogometu, 22.45 Gušti: Naša stvar v Kinu Šiška, koncert, 0.05 Glasbeni spoti, 1.05 Nogomet - prijateljska tekma, Črna gora : Slovenija, 3.05 Zabavni kanal, 5.40 Glasbeni spoti

NEDELJA, 03.06.2018, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 9.50 Govoreči Tom in prijatelji: Odločilna partija, risanka, 10.00 Nabriti detektivi: Slovo boli, nemška otroška nanizanka, 10.30 Pozdrav iz Idrije: Godbeno društvo rudarjev Idrije, 11.00 Poročila - posebna, 11.15 Ozare, 11.20 Obzorja duha: Komisariat Svete dežele, 12.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 15.00 Legenda o izgubljenem, ameriško-italijanski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Volitve 2018, 18.55 Dnevnik,

Šport, Vreme, 19.50 Volitve 2018: Kako smo volili, 23.00 Poročila, Šport, Vreme, 23.30 Ko se zemlja zdi lahka, nemško-gruzijska dokumentarna oddaja, 0.30 Navdih klasične: Cveto Kobal, flavta in Žarko Ignjatović, kitara (Igor Štuhec: Mobile za flavto in kitaro), 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.05 Dnevnik, Šport, Vreme, 2.00 Info-kanal

NEDELJA, 03.06.2018, II. spored TVS

6.45 Duhovni utrip, 7.00 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 7.35 Glasbena matineja, 9.15 Slastna kuhinja: Hačapuri, 9.45 Nevarna Zemlja: Ognjeniki, britanska dokumentarna serija, 10.30 Svetovni popotnik: Havaji, 11.40 Zvezdana, 12.20 Žogarija, 13.00 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 14.25 Pot na SP v nogometu, 14.55 Gimnastika - svetovni pokal, 18.00 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 19.00 Koroška poje: France Cigan, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Zrakoplovi - nazaj v prihodnost, francoska dokumentarna oddaja, 21.00 Nesmrtni, oddaja o športnih velikanih, 21.25 Ambienti, 21.55 Avtomobilnost, 22.30 Bleščica, oddaja o modi, 23.05 Nuša Derenda: Čez 20 let, 2. del, koncert, 0.25 Kajak kanu - evropsko prvenstvo: slalom na divjih vodah, 1.50 Glasbeni spoti, 2.55 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

PONEDELJEK, 04.06.2018, I. spored TVS

6.25 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Kuharija na kubik, kuharska oddaja, 10.50 10 domačih, 11.20 Vem!, kviz, 12.05 NaGlas, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Panoptikum: Dediščina in evropsko leto, 14.30 S-prehodi, 15.00 Dober dan, Koroška, 15.30 Osmi dan, 16.00 Z glasbo in s plesom, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Adrenalinci: Potapljanje, dokumentarna serija o mladostnikih, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji: Čarovnik pingponga, risanka, 18.10 Lili in Črni zaliv: Raztepena ovce, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Umetnost igre, 23.30 Glasbeni večer, 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Info-kanal

PONEDELJEK, 04.06.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 Prislukovalec svetov, dokumentarni film, 9.50 Začnimo znova, slovenska nanizanka, 11.10 Dobro jutro, 14.00 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.10 Avtomobilnost 16.00 Izzivi - obrt in podjetništvo, informativno-svetovalna oddaja TV Maribor, 16.30 Halo TV, 17.10 Skodelica kave, dokumentarni film, 18.10 Tele M, oddaja TV Maribor, 18.40 Primorska kronika, oddaja TV Koper-Capodistria, 19.00 Studio kriškraš: Piščalka, 19.20 Bukvočreček: Anica in Jakob, otroška oddaja o knjigah, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Svetovni popotnik, 20.55 Oproščen, norveška nadaljevanka, 21.50 Pod svetlim soncem, češki dokumentarni film, 23.45 Glasbeni spoti, 0.50 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

TOREK, 05.06.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Kuhanje v koprskem studiu, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Obzorja duha: Komisariat Svete dežele, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.45 Village Folk - Ljudje podeželja, dokumentarna serija, 15.00 Lučka - Pitypang, oddaja TV Lendava, 15.30 Od popka do zobka: Dihanje, zabavno-poučna oddaja za otroke, 15.55 Inside - Offside: V zaledju predsodkov: Več kot ena pot, dokumentarna oddaja, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Žvenkci: Zvezdni utrinek, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Doktorica Fosterjeva (II.), britanska nadaljevanka, 21.00 Dosje: Od kompromisa do poslanstva: portret Janeza Drnovška, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Jernej Vombergar, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

TOREK, 05.06.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški infokanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.25 Žogarija, 8.50 Slovenski vodni krog: Paka, dokumentarna nanizanka, 9.30 Slovenski magazin, 10.15 Halo TV, 11.05 Dobro jutro, 12.30 Nuša Derenda: Čez 20 let, koncert, 13.55 Šport, 19.00 Kdo si pa ti?, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Kako ostati mlad, britanska dokumentarna oddaja, 20.55 Prava ideja, 21.30 Akcent: Študentsko gibanje, 22.30 V imenu ..., poljski film, 0.20 Glasbeni spoti, 1.20 Športni posnetki, 2.35 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti

SREDA, 06.06.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Dober dan: Iz mariborskega studia, 11.00 Vem!, kviz, 11.30 Slastna kuhinja: Ravioli karbonara, 11.50 Umetnost igre, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Intervju: Franc Šivic, 14.35 Duhovni utrip: Zajtrk za žene, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.35 Male sive celice, kviz, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Turbulenca: Socialno podjetništvo, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.55 Novice, 18.05 Trobka in Skok: Zbadljiva reč, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Ljubezen in prijateljstvo, koprodukcijski film, 21.35 Vsakdan ni vsak dan, kratki igrani film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.55 Sveto in svet, 23.55 Turbulenca: Socialno podjetništvo, izobraževalno-svetovalna oddaja, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Info-kanal

SREDA, 06.06.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški infokanal, 7.00 Otroški program: Op! 10.25 10 domačih, 11.10 Dobro jutro, 13.15 Ambienti, 13.55 Šport, 19.00 Profesor Pustolovec: Lovci na skrajnost, poučna oddaja za mlade, 19.20 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Glasba skozi čas: 20. stoletje, nemška glasbena dokumentarna serija, 20.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek, 21.45 Bleščica, oddaja o modi, 22.20 Mairret (II.): Noč na križišču zločina, britanska nanizanka, 0.05 Glasbeni spoti, 1.10 Športni posnetki, 2.25 Zabavni kanal, 5.20 Glasbeni spoti

ČETRTEK, 07.06.2018, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 11.15 Vem!, kviz, 11.45 Turbulenca: Socialno podjetništvo, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.25 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Akcent: Študentsko gibanje, 14.35 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Težišče - Súlypont, oddaja TV Lendava, 15.50 Prava ideja, 16.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Krakovski vrtovi, 18.05 Mala kraljična: Ne bom se počesala!, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Studio 3: Tarča, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Dobri Göring, nemški igrano-dokumentarni film, 1.10 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.00 Info-kanal

ČETRTEK, 07.06.2018, II. spored TVS

6.30 Otroški infokanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.50 Slovenski vodni krog: Hudinja, dokumentarna nanizanka, 9.30 Na lepše, 10.10 Pozabljeni Slovenci: Sergej Mašera, dokumentarna oddaja, 11.00 Dobro jutro, 14.10 Koda, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.55 Šport, 19.00 Vetrnica: Pred spanjem, 19.05 Od popka do zobka: Dihanje, zabavno-poučna oddaja za otroke, 19.20 Mulčki: Negotovost, risanka, 19.30 Čudovita Japonska, japonska nanizanka, 20.00 Poroka po indijsko, avstralska dokumentarna oddaja, 20.55 Avtomobilnost, 21.30 9 mesecev šoka, francoski film, 23.00 Ob 100-letnici rojstva Ingmarja Bergmana: Ingmar Bergman - v očeh koreografa, švedski plesni film, 23.55 Slovenska jazz scena, 0.40 Glasbeni spoti, 1.45 Športni posnetki, 3.00 Zabavni kanal, 5.55 Glasbeni spoti

9. JUNIJ 2018, ob 16. uri

NASTOPAJOČI:

FS ZSM GORNJI SENIK

**FS HKD GORNJI
ČETARCI**

**FS REJ ŠMARTNO PRI
SLOVENJ GRADCU**

**BOLGARSKA FS JANTRA
BUDIMPEŠTA**

**GLASBENA SKUPINA RILA
BUDIMPEŠTA**

**PLESNA ŠOLA ZEKO
MURSKA SOBOTA**

Dodatna ponudba: OBRTNIŠKI SEJEM

VSTOP JE BREZPLAČEN!

Organizator: Sponzorji:

**III. NEMZETKÖZI
TÁNCFESTIVÁL**
SZENTGOTTHÁRDON
A SZLOVÉN KULTURÁLIS ÉS
INFORMÁCIÓS KÖZPONT UDVARÁN

2018. június 9-én, 16 órakor

PROGRAM

HUNGÁRIAI NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

HORVÁTI NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

SZLOVÉN NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

BOLGÁR NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

RILA NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

ZEKO NEMZETI
FOLK ÉNEKES-
TÁNCOS TÁRSASÁG

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB

porabje.hu